

ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЇ БЛАКИТНОГО ОКЕАНУ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

НТУ «Дніпровська політехніка»

Шинковський Д.О.

Науковий керівник: аспірант каф. МЕ, університету Selinus Сердінова А.С.

У сучасних умовах економічної діяльності України зростаюча кількість нових зареєстрованих компаній призводить до високого рівня конкуренції, що перешкоджає отриманню потенційного прибутку від підприємництва. У результаті, підприємці зосереджуються на боротьбі за більшу частку існуючого попиту в умовах переважаючої пропозиції, що веде до жорстких цінових війн та втрати прибутку.

Автори книги «Стратегія Блакитного океану» У. Чан Кім та Рене Моборн запропонували новий підхід ведення успішної підприємницької діяльності, який не потребує боротьби з конкурентами. За представленою концепцією розглянемо існуючий ринковий простір як два океани: червоний та блакитний. Червоному океану відповідають існуючі галузі з великою кількістю компаній-конкурентів. Підприємці використовують рекламні акції збільшуючи витрати підприємства і не отримують вигоду через велику кількість аналогічних пропозицій. Блакитний океан у свою чергу символізує вільні за пропозицією ділянки ринку, які ще не відомі на даний момент. [1]

З метою створення унікального ринкового простору без конкурентів, концепція стратегії блакитного океану спирається на принцип: єдиний спосіб перемогти конкурентів – припинити намагатися це зробити. Базовим елементом стратегічної відмінності блакитного океану є інновація цінності. Згідно з сутністю даного поняття, компанія орієнтована на досягнення максимально можливої цінності для покупця та одночасне зниження витрат. В умовах червоних океанів, динаміка цих два напрямків діяльності пропорційні. Відповідно зі зростанням цінності збільшується сума витрат.

Вагомим елементом систематичного підходу стратегії блакитного океану є факторний аналіз. Метою факторного аналізу є зменшення дійсної кількості ознак та факторів, що визначають мінливість, до невеликого числа пріоритетних змінних ознак. Визначення пріоритетних факторів у межах факторного аналізу проводиться за моделлю чотирьох дій, яка полягає у відповідях на чотири питання

- *Спростувати*
- *Створити*
- *Знизити*
- *Підвищити*

Метою застосування факторного аналізу в сутності моделі є створення нової кривої цінності. Вона охоплює усі проаналізовані дані та допомагає визначити перспективний напрям діяльності компанії.

Проте варто звернути увагу, що стратегія блакитного океану застосовується також для некомерційних компаній, зокрема благодійних

фондів, а також в політиці. Ринок некомерційних організацій перебуває у стадії розвитку. Соціально відповідальні компанії за рахунок побудови дійових інноваційних бізнес-моделей можуть вигідно відрізнятись від конкурентів.

В основі публічного управління, що спирається на стратегічні принципи блакитного океану, лежать стратегічні управлінські рішення, до яких відносяться орієнтованість на майбутній розвиток, на мінливість середовища. Прикладом концепції блакитного океану у сфері діяльності публічного управління може стати синергія, що передбачає збалансовану взаємодію відповідальних осіб в структурі управління в межах певного напрямку діяльності. [2]

Проаналізувавши діяльність українських компаній та бізнес середовище України можна назвати компанії, які пов'язали свою діяльність та свій розвиток з концепцією блакитного океану:

ДТЕК. Компанія застосовує принципи концепції блакитного океану, інвестуючи у відновлювальні джерела енергії, тим самим діяльність компанії сприяє сталому розвитку енергетичного сектору України. До джерел відновлювальної енергії можна віднести: гідроелектростанції, сонячні, вітрові або біостанції.

UFuture. Це інноваційна компанія-холдинг, яка об'єднує інвестиції у суміжні проекти. До складу диверсифікованого портфелю активів належать проекти в галузях нерухомості, інфраструктури, промисловості, відновлюваної енергетики, фармацевтики та IT.

UNIT.city. Перший в Україні інноваційний парк, який був побудований на території минулого Київського мото-заводу. Концепція блакитного океану полягає в створенні екосистеми, яка дозволяє розвиватися молодим українським стартап-проектам. Це відрізняє інноваційний парк від типових способів залучення інвестицій через фонди та програми. [3]

Вірячи в існуючий потенціал в багатьох сфер господарства України, на мою думку стратегія блакитного океану в публічному управлінні, підприємницькій діяльності сприятиме підтримці та відновленню української економіки.

Перелік посилань

1. У. Чан Кім, Рене Моборн. Стратегія блакитного океану. Як створити вільну ринкову галузь та припинити боятися конкурентів [Електронний ресурс]/ Кім Чан, Рене Моборн. – Москва: Видавництво ТОВ «Манн, Іванов та Фебер», 2005 – 370 с. Режим доступу: https://vawilon.ru/wp-content/uploads/2018/03/strategia_ГОЛУБОГО-ОКЕАНА_3bizi.pdf

2. Познанська І. В., д. е. н., с. н. с., професор кафедри економіки і фінансів. Стратегія блакитного океану і тактика її застосування в українських компаніях, 2020. – 27 с

3. Безугла Л. С. ДДАЕУ, Пілова К. П., Макуха Ю. М. НТУ «Дніпровська політехніка». Стратегія блакитного океану як інноваційний вектор розвитку бізнес-структур, 2020. – 96 с.